

Vergaderjaar 2019–2020

24 557

Kansspelen

Nr. 153

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR RECHTSBESCHERMING

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 november 2019

Tijdens de Regeling van Werkzaamheden van 3 september jongstleden heeft uw Kamer mij verzocht om een reactie op het bericht van de NOS dat kinderen moeiteloos online kunnen gokken en de toezichthouder nooit ingreep (Nos.nl, 31 augustus 2019) (Handelingen II 2018/19, nr. 103, item 7). Met deze brief voldoe ik aan dit verzoek.

Het is zeer onwenselijk dat minderjarigen kunnen deelnemen aan kansspelen (op afstand), met name omdat zij extra vatbaar zijn voor kansspelverslaving. Ik neem de berichtgeving dan ook zeer serieus, en tref maatregelen om zoveel mogelijk te voorkomen dat er nog minderjarigen kunnen deelnemen. Ik ga hieronder nader in op deze maatregelen.

Toto

In de berichtgeving kwam onder meer aan de orde dat minderjarigen kunnen deelnemen aan sportprijsvragen van Toto. Toto wordt aangeboden door vergunninghouder Lotto BV, onderdeel van Nederlandse Loterij, en maakt het mogelijk via het internet te wedden op sportwedstrijden. Artikel 20 van de Wet op de kansspelen bepaalt dat minderjarigen niet mogen worden toegelaten als deelnemer. In dit geval heeft de kansspelautoriteit (ksa) in de tweede helft van 2017 geconstateerd dat minderjarigen konden meespelen bij de Toto, en de vergunninghouder hierop aangesproken. Lotto BV heeft naar aanleiding hiervan schriftelijk toegezegd effectieve beheersmaatregelen te treffen om het risico van deelname door minderjarigen te signaleren en dit te voorkomen. In december van dat jaar heeft Lotto BV de communicatie richting spelers geïntensiveerd om duidelijk te maken dat spelen door minderjarigen niet is toegestaan. Daarnaast is gestart met de implementatie van diverse technische maatregelen, waaronder iDIN, dat in mei 2018 als verificatietool is ingesteld om meerderjarigheid van spelers vast te stellen. In eerste instantie is verificatie via iDIN ingevoerd bij de uitbetaling van prijzengeld. Voorts heeft Lotto BV diverse acties ondernomen om het bestaande spelersbestand van de Toto op leeftijd te verifiëren, zoals het

benaderen van spelers om hun leeftijd voor een bepaalde deadline te verifiëren en het blokkeren van hun accounts wanneer zij dit niet binnen de gestelde termijn deden. Sinds april 2019 geldt iDIN ook bij registratie. Na registratie heeft de speler een termijn van 30 dagen om de leeftijd te verifiëren. Deze termijn wordt in november teruggebracht naar 7 dagen. Tenslotte zijn in september alle bestaande en nog niet geverifieerde accounts geblokkeerd voor deelname aan Toto én geldt voor de termijn waarbinnen men zich na registratie moet verifiëren een beperkte speellimiet van € 100,- per week.

Hoewel ik er begrip voor heb dat het doorvoeren van aanpassingen in de bedrijfsvoering de nodige doorlooptijd vergt, heb ik de Ksa gevraagd in toekomstige gevallen aan te sturen op snellere aanpassingen in het gedrag van een vergunninghouder, en zo nodig de escalatieladder van bestuursrechtelijke maatregelen eerder in te zetten.

Illegale aanbieders van kansspelen op afstand

Uit de berichtgeving van de NOS kwam voorts naar voren dat minderjarigen konden meespelen bij verschillende aanbieders van kansspelen op afstand. Het aanbieden van kansspelen op afstand in Nederland is op dit moment nog illegaal.

Vanwege het massale karakter van het illegale aanbod hanteert de ksa bij de handhaving prioriteringscriteria. Op basis van de huidige criteria worden aanbieders met voorrang aangepakt die zich specifiek op Nederlandse consumenten richten, door bijvoorbeeld betaalmiddelen te gebruiken die uitsluitend of grotendeels door Nederlanders worden gebruikt of door reclame te maken op tv, radio of in gedrukte media, gericht op de Nederlandse markt. Naast dit algemene prioriteringsbeleid, is gebleken dat er ook specifiek moet worden ingezet op het tegengaan van deelname door minderjarigen.

Ik heb als eerste daarom de ksa verzocht om bij de vergunningaanvraag voor kansspelen op afstand te beoordelen of de aanbieder vanaf 1 januari 2020 kansspelen op afstand heeft aangeboden aan minderjarigen uit Nederland of aan spelers uit Nederland wiens leeftijd niet is geverifieerd. De ksa heeft aangegeven hiervoor na te zullen gaan of aanbieders vanaf 1 januari 2020 de leeftijd van spelers uit Nederland zichtbaar verifiëren voordat het inschrijvingsproces van de speler voltooid is. De ksa heeft aangegeven dit in beleidsregels omtrent de betrouwbaarheidstoets nader vast te leggen. Hiermee beoog ik dat minderjarigen al op korte termijn worden geweerd door aanbieders van kansspelen op afstand. Ik verwacht van alle online aanbieders die (nog) geen vergunning hebben, en ook van Toto, dat deze maatregel uiterlijk 1 januari 2020 is geïmplementeerd.

Daarnaast zal in gevallen waarin na die datum een aanbieder de leeftijd van nieuwe spelers uit Nederland niet zichtbaar verifieert voor het einde van het inschrijvingsproces van de speler, deze aanbieder met voorrang worden aangepakt in het kader van het handhavingsbeleid.

Tenslotte scherp ik de verplichtingen aan ten aanzien van identificatie en verificatie in het kader van de Wet kansspelen op afstand (wet Koa), die begin dit jaar is aangenomen in de Eerste Kamer. De wet Koa schrijft een systeem voor waarmee aanbieders nieuwe spelers identificeren en hun identiteit verifiëren. Met verificatie wordt onder meer beoogd te voorkomen dat minderjarigen erin slagen zich te registreren bij een aanbieder door de identiteit aan te nemen van een meerderjarige. Zoals eerder ook aan uw Kamer is gemeld, was het oorspronkelijk de bedoeling om voor deze verificatie een termijn van maximaal 30 dagen te hanteren.

In het kader van de verwerking van de consultatiereacties op het besluit kansspelen op afstand, en vanwege het risico op deelname door minderjarigen, heb ik echter besloten om dit aan te passen naar een verplichting om de identiteit direct bij de inschrijving te verifiëren. Er kan dan dus niet gespeeld worden voordat de verificatie voltooid is, en daarmee zo goed mogelijk meerderjarigheid en identiteit vastgesteld zijn.

Wanneer de wet Koa in werking treedt krijgt de ksa voorts een aantal extra bevoegdheden die de mogelijkheden op dit punt verbeteren. Zo zijn na inwerkingtreding medewerkers van de ksa bevoegd om zowel bij illegale als bij legale aanbieders zelf deel te nemen aan kansspelen op afstand, onder verstrekking van onjuiste of onvolledige gegevens met betrekking tot hun identiteit (mystery shopping). De wet Koa versterkt bovendien de handhavingsbevoegdheden van de toezichhouder. De ksa mag bijvoorbeeld onder de wet Koa bindende aanwijzingen geven om naleving van de wet af te dwingen, aan vergunninghouders, maar ook aan facilitatoren bijvoorbeeld betaaldienstverleners. Met de inwerkingtreding van de nieuwe wet kan aldus beter grip worden gekregen op het voorkomen van deelname aan kansspelen door minderjarigen.

De Minister voor Rechtsbescherming,
S. Dekker